

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Τμήμα Γεωπονικών
Επιστημών, Βιοτεχνολογίας
και Επιστήμης Τροφίμων

Πτυχιακή εργασία

**Οι προοπτικές της καλλιέργειας πορτοκαλιάς με
έμφαση στις ποικιλίες 'Navel' και 'Valencia'**

Χρίστος Ταμάνης

Λεμεσός

Μάιος 2025

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πτυχιακή Εργασία

**Οι προοπτικές της καλλιέργειας πορτοκαλιάς με
έμφαση στις ποικιλίες ‘Navel’ και ‘Valencia’**

Χρίστος Ταμάνης

Επιβλέπων καθηγητής:
Δρ. Γιώργος Μαγγανάρης

Λεμεσός, Μάιος 2025

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χρίστος Ταμάνης, 2025

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Η ολοκλήρωση της παρούσας πτυχιακής εργασίας υλοποιήθηκε με την πλήρη υποστήριξη του κ. Γιώργου Μαγγανάρη, Καθηγητή του Τμήματος Γεωπονικών Επιστημών, Βιοτεχνολογίας και Επιστήμης Τροφίμων της Σχολής Γεωπονικών Σπουδών και Διαχείρισης Περιβάλλοντος του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος επέβλεπε την εκπόνησή της, παρέχοντάς μου κάθε δυνατή βοήθεια. Ειδικότερα, επιθυμώ να τον ευχαριστήσω θερμά για τις γνώσεις που μου παρείχε απλόχερα και συστηματικά, τις εισηγήσεις ως προς την εξέλιξή της και την πολύτιμη καθοδήγησή του μέχρι και την ολοκλήρωσή της. Τον ευχαριστώ ακόμη για την εμπιστοσύνη που επέδειξε προς το πρόσωπό μου, δίνοντάς μου ένα ενδιαφέρον και ευρύ θέμα μελέτης, τα πορτοκάλια, τα οποία είναι ένα από τα κυρίαρχα φρούτα που καλλιεργούνται ανά τον κόσμο αλλά και στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, την Κύπρο, και συνδέονται ιδιαίτερα με την ιστορία και παράδοση του νησιού.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω την κ. Χλόη Κολά - Χριστοφή στο Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας και Ανάπτυξης, για το χρήσιμο υλικό που μου απέστειλε ή/και με καθοδήγησε να αντλήσω από επίσημες διαδικτυακές πηγές, το οποίο και αξιοποιήθηκε στην παρούσα εργασία.

Τέλος, ευχαριστώ τον πατέρα μου Φίλιππο Ταμάνη, ο οποίος τρέφει βαθιά αγάπη προς τη καλλιέργεια της γης, μαζί με τον οποίο οραματίζομαι το επαγγελματικό κι επιχειρηματικό μου μέλλον.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η καλλιέργεια του πορτοκαλιού κατέχει σημαντική θέση στην διεθνή παραγωγή φρούτων και κυριαρχεί τις κύριες καλλιεργούμενες περιοχές στην Κύπρο από τον 13ο αιώνα σε σύγκριση με άλλες καλλιεργούμενες ποικιλίες. Η παραγωγή και κατανάλωση φρέσκων πορτοκαλιών, καθώς και των επεξεργασμένων προϊόντων τους (χυμός, μαρμελάδα, λικέρ κ.ά.) αποτελεί σημαντικό κομμάτι στη διατροφή των ανθρώπων παγκοσμίως, λόγω της μεγάλης περιεκτικότητας τους σε βιταμίνη C και άλλων αντιοξειδωτικών. Επίσης, η καλλιέργεια και εξαγωγή εσπεριδοειδών έχει σημαντικό ρόλο στην οικονομία μιας χώρας, με την Κύπρο να αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η παρούσα διατριβή εστιάζει στη γενεαλογία και την προέλευση, στην ποιότητα του καρπού, καθώς και στα χαρακτηριστικά του δέντρου και του καρπού δύο κύριων ποικιλιών πορτοκαλιού (Navel και Valencia). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ιστορική αναδρομή που αφορά την καλλιέργεια πορτοκαλιών στην Κύπρο και στην Ευρώπη, καθώς και σε σύντομη αναφορά στον ρόλο των πορτοκαλιών στην καθημερινή διατροφή των ανθρώπων και στις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Περιγράφονται επίσης σύντομα τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του καρπού, τονίζοντας τα κύρια ποιοτικά του στοιχεία, καθώς και οι διαδικασίες συγκομιδής και συσκευασίας. Τέλος, η μελέτη εξετάζει συγκεκριμένες υποποικιλίες πορτοκαλιών Navel: Autumn Gold Navel, Carninka Navel, Gloudie Navel, Kirkwood Red Navel, Witkrans, καθώς και συγκεκριμένες ποικιλίες της Valencia: Valencia Alfa, Valencia Midnight 1 (115), Valencia Ruby, Valencia Lavallo, Valencia Kobus Du Toit.

ABSTRACT

Cultivation of orange varieties has a significant impact on global fruit production and has dominated major cultivation areas in Cyprus since 13th century compared to other cultivated varieties. The production and consumption of fresh orange fruit as well as orange-based processed products (juice, marmalade, liqueur etc) holds a significant position in human diets globally. Furthermore, citrus cultivation and exportation have a substantial impact on a country's economy, with Cyprus serving as an important example. This dissertation is focused on the genealogy and origin, fruit quality as well as tree and fruit characteristics of two main orange varieties (Navel and Valencia). Particular emphasis will be given in the historical overview relating to the cultivation of oranges in Cyprus and in Europe along with a brief reference to the role of oranges in the daily diet of people and their therapeutic properties. Brief description of the morphological characteristics of the fruit highlighting the major quality attributes as well as uses of the fruit harvesting and packaging procedures will also be explained. Finally, the study explores specific sub-varieties of Navel oranges: Autumn Gold Navel, Carninka Navel, Gloudie Navel, Kirkwood Red Navel, Witkrans as well as specific varieties of Valencia: Valencia Alfa, Valencia Midnight 1 (115), Valencia Ruby, Valencia Lavallo, Valencia Kobus Du Toit.